

A tüzpróba és IV-ik vagy Kun László.

Kezdeté 7 órakor, vége fél 10-kor.

Triesche és Caulette. Mulattató bohózat korszerű rajz a szédelőg köréből az előkészületi próbák végett pénztárcra, október 15-re halasztott.

Szerkesztői nyílt postá.

H-Böszörményben. Fábrián ur levelét nem közölhetjük, mivel a tényállásra vonatkozólag abban semmi nincs. Egyéb iratok: H-S z o b o s z ó r a. Mégis for? A fának jól esnek a pofonra. - K o s i s z e g r e. Miféleképp jöjjenek. Sietve kell találkoznom. - D r. P r o d i c k i k e t k ö z s z ö n j ü k. "N e k i." Hol? N a g y v a r a d r a. Hiába ígérték, hiába biztattak. Tiszteletben tartom - a fika.

Ideiglenes felelős szerkesztő: TISZAI DÁNIEL. Laptulajdonos: SZATMÁRI KÁROLY.

Nyílttér.

4405/1874. SZ.

Arverési hirdetés.

A debreczeni királyi törvényszék, mint telek-kereseti hatóság részéről közzétett tételt, miszerint a felperes Horváth Jánosné részére, alperes óv. Szabó Sándorné Vasashegyi Zsuzsanna 100 arverési és járóköltségi jogot, ingatlant, a debreczeni 1912-dik számú teleknyelvényben bejegyzett hatvanötököt négyzetméteres, 1875-dik évi november hó 20-ik, szükség esetére december hó 20-ik napján d. u. 3 óráig a teleknyelvi iradókban megjelölt M e s s a r o s László által megtartandó arverésen el fog adni.

- 1. Kijelöltési ár a becserélt, melynek 10 százaléka vagy is 40 arverési szándékok által, a kijelölt arverési kezdetéig bantapendit lehetendő.
2. Az ingatlant az 1-80 arverési határon csak becserélve felül vagy azon, a 2-ik arverési határon azonban becserélve alól is eladhat.
3. A vételár 3 egyenlő részletben, és pedig az első részletkor azonnal, a 2-dik a leltétől két hó, a harmadik a leltétől 3 hó alatt, az arverés napjától fogva járó 6%, kamattal feltett teleknyelvi hatóságilag leltétendő; a bantapend az utolsó részletbe tudatik.
4. Vevő a vételár teljes leltetése után fog hivatalból bekezeletlen.
5. Vevő viseli az átírási kincstári díjat, és a vételár ingatlant után a leltétől fogva eső mindennemű adó s egyéb terhet.
6. Ha vevő az arverési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlant bármely érdekelt fél kérelmére a p. t. r. 499. § értelmében vevő kárára és veszteségére utjabban közzétett s csak egyeztetési arverésen becserélve is elfog adatik.
Egyszermind azon jelölőlegos hitelezők, kik nem e teleknyelvi hatóság székelyén laknak, felhívattak, hogy a vételár felosztása alkalmával lenné képviseltesük régezt ezen hatóság székelyén megbízott rendelőnek, az azok nevével és lakással az eladás jelentését be, ellenkező esetben a hivatalból kinevezett gondnok ügyvéd Kálmán Zsuzsanna által tognak képviselteni.
Azok pedig, akik a lefoglalt ingatlanokra tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetnek, felhívattak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetésnyelvény közzétételének utolsó napjától számított 15 nap alatt - feltüntetve teleknyelvi hatóságához nyújtásuk helyét - Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint teleknyelvi hatóságnak 1875-dik évi október hó 1-80 napján tartott üléséből.

Dienes Barna, jegyző. 318 1-3

Péterfy és Pray mellett felemlíthető a két Kovachich testvér, kik a magyar nyelv és jogtörténet terén kifejtett nyomozásai és vizsgálódásai által e tekintetben nem csekély érdemet szereztek.
A XVIII-ik század historikusai között méltán foglalja el az első helyet felső-cseretoni Bód Péter, irodalomtörténetünk megalapítója. Mint magyar-igeni ref. lelkész, a legnagyobb gondallal gyűjtötte össze különbözően az erdélyi irodalmi emlékeket s dolgozta fel azokat. Irodalomtörténeti munkájának becsét emeli azon körülmény, hogy a korábban még megkezdett források közül számosat elvesztvén, azokat jelenleg már csak az ő munkájában találhatjuk fel.

Ezen nevezetes műnek címe "Magyar Athenas", s magában foglalja mindazon írók életrajzát, kik az ő koráig Magyarországon vagy magyarul írtak, s ezzel vette meg alapját magyar irodalomtörténetének, mint tudományának. Bód munkássága kiterjedt ezenkívül ugy az egyetemes, mint a részleges egyháztörténetre, ugy hogy e nemű munkái, a mennyiben közkeletűek, ma is megbeszélhetetlen forrásokul szolgálnak. Ő volt első kiadója és elhívtője azon eszmének, hogy egy magyar nyelvű-újságot állítsanak fel az akkor hanyatló nyelv felvirágoztatására. Felkészíté ezt ő után? Bessenyei az 1790-91-ki országgyűlés idejében pedig Róvay, míg végre évtizedek múltával a Nagy-Szechenyi kezdeményezés folytán az eszme megvalósult. Az irodalomtörténet terén Bód Péter által megkezdett uton többen haladtak tovább s fejleszték e tudományt. Legnevezetesebb azok között Horányi Elek, kegyesrendi szerzetes, ki "Memoria" és "Nova memoria" című műveiben értekezett a magyar írók és irodalomról. (Vége köv.)

Külföld.

(H.) Bajországnak. A felirati bizottság 6 szóval, 7 elven elfogadta a felirati javaslatot. Pritzasser miniszter némely támadásra válaszul, a többire nézve fenntartja magának a házban felelni.

Augsburg okt. 8. - Az augsburgi "Allg. Ztg." írja, hogy a király a cultusminiszterhez két kéziratot küldött; az elsőtben megütközik azon, hogy Hanberg püspök Kettler püspöknek engedte át az oggersteini ünnepen a hitazonosítást, - mert ez idegen egyházegyházhoz tartozik, és a pártviszályokban részt vesz. A másik kézirattal feloldás teszi Hanbergert e tényért, mert ez ellentétben áll az engedelmesség köteleivel.

Szomborzás. Minthogy az orosz csár kűlön küldött által akarja magát képviseltetni, ki még meg nem érkezhett, - ugyanazért a fejedelmi esküjőve néhány napra el lőn halasztva. Az új kabinetre vonatkozó kombináció a következők: elnökség és helyőz. Kajtavits; külügy Pavlovits; közoktatás Boskovits; igazság Markovits; közmunka Sorafkovits; pénzügy Jankovits; hadügy Nikolits.

(H.) Róma, okt. 10. Az "Opinione" írja, hogy azon alkudozások, melyek a Swájcz és Oroszország között köteendő keresk szerződés iránt folytattak - be vannak szervezve. A fenálló szerződés idő előtti lejárata beelevez Svajcz, s kész megkötöni egy új szerződést tiz évre.

Berlin, okt. 10. A f. hó elsején megnyitott "Kaiserlicher-Hof" című szálloda ma délelőlt, igen jelentékeny kárt okozva - leeggett. Konstantinápoly, okt. 10. Tözsdének kihirdetett hivatalos megvilágosítási jegyzék első része következőleg hangzik: Mitűn a porta nyilatkozta f. hó 6-áról egy felvilágosító jegyzék kíséretében a tözsdén csak egy néhány tozserrel és bankhálzával lett közzé, minden kétértelműség kiküszöbölés végett kinyilatkoztatja a császár-kormány azon szándékával, hogy mindenkorra határozottan végérvényes megvilágosítást, a következőket; először: - Azon naptól kezdve a belső és külső államadosságok kamatai és amortisatíói és öt évi tartama felére szállítatnak le. Másodsor: a szelvényfűzés következőleg fog történni: az egyik fele kézpénzben, a másik pedig újabb adóssági címek, melyek 5 % -ot kamatoznak,

ez utóbbiak szintén a szelvény első felének lejárati napján fognak kézpénzben lefizetenni, címek alatt fog törlesztetni. Harmadsor: a biztosítók a szelvények első felének megrövidítés nélküli készfűzésére, valamint az említett 5 százalékos kamatokért az összes jövedelmek, valamint a dohány- és só jövedelmek és az egyiptomi adó képzék; ha ezen biztosítók nem lennének elégségesek, akkor azok még az úrdalóval fognak kiegyenlítettet. A negyedik pont már ismeretes.

Spanyolország. A kormány megígérte a vatikánnak egy jegyzékben, hogy tiszteletben tartandja a concordatumot, azon rész kivételével, mely által belügyi jogok és nemzetközi kötelességek létesültek. A concordatumban változtatás elvnek mondott katolikus egység helyreállítása, lehetlenné tétetik fontos állam érdeki indokok által.

(-) Ausztria. Bécs, okt. 9. A magyar delegáció mai ülésen gr. Ráday Gedeon a hadügyért interpellálta, van-e szándéka a református lelkészek egyházi ügye rendezésére a hadügyminisztériumbeli tábori vicariusokat tanácsosokul alkalmazni? A hadi budget tárgyalásánál szól Jókai, és Várady. Előbbi többi között kérdi, mire való a Szt. Gellért hegyen a fellegvár?

Az osztrák delegációban az előirányzott 63,500 frtnak törlése az albizottsági javaslat szerint elfogadták. Töröltetett a kapitányoknak lóval ellátására előirányzott összeg.

Bécs, okt. 11. Az osztrák delegáció a többi közt: a "Tegethof" építészeti előirányzott 600,000 frtot törölte, a magyar pedig az első részletét 160,000 forintot megszárazott. - e szerint e kérdésben valószínűleg közös szabás fog tartatni.

A bárói kizsmgomba módjára terem. Az abszolutismus korszakában nyert bárói cím újra ki lesz hirdetve.

Színészet.

-d-f. Hétfőn, folyó hó 11-én adatott: Szűkség törvényt bont, vigjáték 1. felvonásban, írta Széplafudi O. F. és Széplafudi M. A. A művet az operette 1. felvonásban. Mindkettő ujdonság volt előtűnk, s az előzőnél a közönség igen jól mulatott, Széplafudi vigjátéka tulajdonképen egy hazugság alapú szűkség, s az egész egy örvény, hogy egy-egy szereplő s egymásból folyó cselekmények tanuskodnak arról, hogy a műterekkel bíró szerző szemelött tartotta folyvást, hogy az előidézett neveléses helyzetet a komikum tulajdonsága által bohózatossá ne tegye.

Rott Mari egy fiatal özvegyet, Abonyi enek imádját személyesítette. Rott Mari játéka ma nem volt egészen kifogástalan, mozdulataiból hiányzott az elevevény, hiányzott a vidor kedély, hangját nem tudta eléggé szabályozni és a helyzethez alkalmazni, s szavai még ott is az érzékenység kinyomatával bírtak, a hol arra éppen szükség nem is volt.

Ellenkező a véleményünk Abonyi játékaról; ő tökéletesen beletalálta magát szerepébe, felfogása helyes volt, s felfogását sikerrel érvényesítette is. Szatmári és Timár, utóbbi egy dadogó s rokna a fiatal özvegynek, mindketen nevetésteleg működtek, s komikus játékuikkal a közönséget folytonos derültségben tarták. Ez 1. felvonás darab után következett: Szerelmi varázslat, operette, melynek birtartama minden értékűnélkül hasznatalanság; Krieger Kornélia szép, tiszta éneke mellett csak Németh, Timár és Deák Kata játéka kölcsönözött még némi élénkséget az előadásnak; megleltendő Gyöngyösi Etel, ki itt is, valamint az ezt megelőzőt vigjátékban kielégítőleg játszott a szobaleány szerepében. Örömmel regisztráljuk különben, hogy ma igen szép számú közönség nézte az előadást.

UJDONSÁGOK.

* A debreczeni vidéki függetlenségi párt tiszteletbeli tagjainak megválasztásuk felől a tudósítás - mint az előzőkétől értesülünk - már elküldetett. Ezzel kapcsolatban felemlítjük, hogy a vidéken mindenfelé igen élénk az ér-

deklódás a párt ügye iránt, s e közérdekeltség biztosíték a jövő sikere iránt. Tisza Kálmán is aligha kap Debreczenben többé 275 szavazatot. * Új polgármesterünk figyelmét bizonyára nem fogja elkerülni a honvédelmi ügy, mely már a közgyűlés által kellő megoldást nyert volna, ha a kivíteli közegek siettek volna az érvényesítésre. Valóban isten elvő véte a magunk harczait oly messzire elrúzi kórúdkból. Rettenetes az az ut, mind nyáron, mind télen, a mely a laktanyába vezet, s éppen a honvédek vannak arra kárhoztatva, hogy azt megtegyék. Ideiglenesen is lehetne gondoskodni, hogy a laktanya népe behozassék. Csak erély kellene!

* A jogászok ismerkedési estélye, mint már egy ízben jeleztük szombaton este 18 órakor fog megtartatni a "Fehérő" vendéglő tánctermében. Most pótlólag csak az említettük fel, hogy az aláírás iva Gyulay Károly, Rácz Lajos, Tömörli József és Oláh Károly joghallgató uraknál vannak letéve, s a joghallgatóság figyelmét felhívjuk, miszerint mielőbb írjanak alá, hogy a rendező bizottság magát keüleg tájékozhassa.

* Gyászjelentés. Gubantsek Mária és Erzsébet mely fájdalommal tudatják szeretett testvérüknek GUBANTSEK LAJOS-nak négy havi szenvedése után folyó október hó 10-én délelőlt 10 órakor életének véget értését. A boldogútt miatt történt gyászok kimulát. A boldogútt földi részét folyó hó 12-én délután 4 órakor burgondiutca 42 sz. házában tartandó egyházi szertartás után, a római kath. temetőbe fognak örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességetekre az elhunytinak barátait, ösmeréseit bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1875. október 11-én. Béke lengien kihílt porai felett!

* A reform. ápolásban élemezett szegények számára szükséges kenyér, és élelem, valamint a szükséges csizmak kiszolgáltatására az árlejtés f. hó. 16-án d. u. 3 órakor az intézetben fog megtartatni. Debreczen, okt. 12. 1875. - Zagyva Imre m. k. ispt. felügyelő.

* Régi panaszok kezdenek ismét divatba jönni. Több oldalról kaptunk panaszt, hogy a járdá itt is, ott is rozsz, vagy épen nincs. Pedig a járdá a d o mindenikre ki van vetve. Igazságosnak tartjuk a panaszt. S jó is lesz a bajon mielőbb segíteni.

* Robinson e fényes kiállítás darab csütörtökön adatik újra színpadunkon. Felhívjuk erre a műpártoló közönség figyelmét.

* A mező munkák nagyobb részét bevezették. Még csak a szántás van hátra. De erre még nincs jó idő. Esőért szomjúhoz a föld.

* Az 1875-ik évi törvények gyűjteményének hivatalos kiadásából vettük a 3-ik s 4-ik füzetet. Kijadja Vodiáner F. Igen csinos kiállítás. Egy füzet ára 50 kr.

* Modern eset. Egy Csapó Bálint nevű madarasi ember jelent meg ma délután szerkesztőnknek azon panasszal, hogy az ő feleségét, ki csinos kun menyecske volt, már rég erővel elvette tőle Farkas Mihály S. vále együtt szépecskén gyült vagyonkáját is vitték a nővel. Ponciustól Pilátusig járt már a szegény ember, hogy "igazságot" keressen. Előbb a kis menyecskét is szerette volna hazakapartitni. - De már arról a 70 év felé járó ember könnyedén lemondott. Csak a vagyonához juthatna. De sehol ki nem hallgatják. Debreczentől Nagy-Kunságig járt igazságszolgáltatásért. - Nagyszerű bünténynek kell pedig itt rejteni, mert a szegény ember Karczagról "az egész tanácsot" oly igazabolványt hordoz magával, hogy ha még Karczagra többé visszamegy, azonnal felakasztatik és a többiből tettezt is megkapja. Valami büntetés bolondította el "az egész tanács" aláírásával s jámbort. Jó volna ez ügyet a kunsági kir. ügyésnek kezébe venni, mert itt ily hamis irat után ítélve, nem közönséges büntőgőri lehet szó. Mi komolyan felhívjuk erre az igazságszolgáltatást figyelmét. A szegény embert se kell elhagyni. De hát tanúság ebből: így járja meg az öreg ember, ha fiatal feleséget vesz.

* Még csak néhány nap a florenzi márványból készült műtárgyak eladása, mely a piacon 1830. sz. által Csanakháza van kiállítva. Itt nagy mennyiségben vannak csoportosítva edény, csésze és szobormű stb. efféle ritka finom kivítelt tárgyak, mindannya sike-

rült másolata a leghiresebb különböző olaszországi muzeumok eredeti példányainak, mint legművészebb kiállítás emléke a régi etrusk és római népek, oly tárgyak, melyek kivált-kép alkalmasak termek, szobák és irodák díszítésére. A szép és izlésteljes kivíteli műtárgyak ára annyira mérsékeltek, hogy ezekben gyönyörködőknek azokat alig lehetne nélkülözni.

* A bécsi világ-kiállításról Barkássy K. Tormay Béla, Vörös Sándor Gamauf Vilmos tanárok szerkesztése mellett "Gazdasági szemle" jelent meg. Ára 1 frt 20 kr. A legkitűnőbb figyelemmel van benne a tárgy feldolgozva, s hathatósan ajánljuk a gazdaközönség figyelmébe.

* Heti vásárunk a ma éji nagymérvű jótékony eső miatt kevés behozatalt mutatott. De annál inkább javult árak állottak be. Nevezetesen, tisztába köblénekt sulyos faj 9-90 kr, könnyebb-féle 6.60-8 frt, kétsz. 4.50-5.60 kr, rozsz 4.80-5 frt, árpa 3.20-4.00 kr, zab 2.50-3.00 kr, köles 3.40-4.00 kr, új tengetri 2.60-3.00 kr, csész zsákszáma 90-95 kr. Zsák kolompér 80-90 kr.

* Helyreigazítás. Tegnap lapunkban a Kohut Mór tanítészetre vonatkozó ujdonságban hibásan áll Deutsch Paula Schwartz Paula helyett.

* Az "Új Idők" című kedvelt hetilap dívat-tárczával 40-ik száma ismét a következő válogatott és érdekes tartalommal jelent meg: "A forradalmak törzfája (képpel). Thälöczy Lajosról; Gy-kran kérdés szeretlek-e meg?" (ered. költ.) Benedek Aladártól; "M a r g i t" (jellemtárgy, a szerkesztő "Milyennek a nők című munkájából); "Nóra esnek a kúja" (Walter Scott költeménye). Abrányi Emil fordításában; "Belladonna" (francia elbeszélés); "János kapitány ur elbeszélés" (Laboulaye után); "A nő és a ház"; dr. Stein Lőrincztől; "Irodalmi, művészeti és társadalmi hírek" - A borítékon: vidéki élet, Hymen. számszámjérvény, betű-talány, (mindkettő hármas jutalommal a megfejtő előfizetők számára.) szikrák, a szerkesztő nyílt válasza, versek. - Szerkesztő Benedek Aladár. E csigyes, tartalmas s a női igényeknek is megfelelő heti lap előfizetési díja e negyedévre 2 frt 50 kr, félévre 5 frt. Féléves előfizetőknek képtalomal, stb. Kijadói és szerkesztői hivatala: Budapest, szőlőudvar 10 sz.

* Időjárásunk oly szeszélyes, mint valami - divathóból. Folytonosan biztat az eső, de bizony az ég csatornái csak nem akarnak megderülni. A láthatár folyvást borong.

LEGUJABB.

- Sz. Udvarhelyt Bartha Miklós szember az ügyességtől eltitolt és kereset alatt levő Török Albert választott királyi bíróvá.

- B. Bogsánban Ivanovics választott orsz. képviselővé.

- Erni gyilkosai elfogattak. A fővárosi rendőrséghez érkezett távirat szerint Rydel Ignác és Gotthárd Galaczban elfogattak tegnap. Rydel Gotthárd a nála levő méreggel a börtönben megmérgezte magát s szonyu kintlódás után pár óra múlva meghalt. Az egész város nagy izgatottságban van; az ottani rendőrség erélye és óvatossága elismerésre méltó. Az elfogatás körülményeiről még nincsenek részletes tudósítások. A táviratot a galaczi cs. és kir. consulusat küldötte. A fővárosi rendőrségtől egy tisz fog Rydel Ignácért Galacra menni, hogy a foglyot Budapestre kísérje. (Thaisz Elek főkapitány azonnal táviratot intézett a galaczi consulhoz, intézkednék a gyilkos kiadatásáról.)

- Bécsi tözsdé okt. 12. (Távirati tudósítás.) Ezüst 102.20, cs. arany 5.33 - ; Napoleonarany 8.96

H I R D E T E S E K.

T. KOVÁCS FERENCZ fűszer és gyarmatárú-üzlete „A két horgonyhoz“ DEBRECZENBEN, főpiacz az Andaházy Szilágyi-intézet házában, a városházával szemben. Czukor, kávé, rizs, s valódi nizzai olaj, ugy szinte festékek, szárazon és olajban törve, pontosan és jutányos árban kaphatók. 299. Eladó szálló. A sestakertben a Csanak József szállójával állellenben egy jó karban levő szálló, minden felszereléssel, kőpajta, pince, kőkuttal szabad kézből eladó, ugyanott 150 cseber bor szintén eladó. Értekezhetni a tulajdonossal kismesterutca 1175. szám. 321 1-3

244. sz. ÁRJEGYZÉKE az „István“ gőzmalom társulat készítményeinek helybeli raktáraiban. Szám Költségmentesen engedmény nélkül, kézpénz fizetés mellett, kötelezettség nélkül. Egész zsákban Kisebb részletben % mázsáig. 100 b. font oszt. ért. A B Asztali dara 1-ső rendű szintén 2-od " 12 84 13 10 C Királyliszt 12 47 12 70 1 Lángliszt 11 91 12 20 2 Montliszt 11 35 11 60 3 Zsemlyelisz 1-ső rendű 10 79 11 30 4 szintén 2-od " 10 05 10 30 5 Fehérkenyerelisz 1-ső rendű szintén 2-od " 8 93 9 10 6 Barnakenyerelisz 1-ső rendű szintén 2-od " 6 89 7 20 8 szintén 2-od " 5 96 6 10 9 Lángliszt 1-ső rendű szintén 2-od " 4 84 - - 10 Rozslisz 1-ső rendű szintén 2-od " 3 35 - - R I Rozslisz 1-ső rendű szintén 2-od " 7 07 7 20 R II szintén 2-od " 6 51 6 60 Debreczen, 1875. okt. 7.

A DEBRECZENI könyv, kömnyomda s kártyagyári részvénytársulat KÖNYV- KÖ- és MÜNYOMDÁJA. ajánlkozik mindennemű nyomtatványok julányos áron gyors és pontos elkészítésére. Üzlethelyiség, - hová a megrendelések intézése kéretik, - főpiacz, a reform nagytemplom mellett.

Bérbeadás. Az izr. templomhoz tartozó 15 hold föld több évre bérbe kiadó. - Értekezhetni Katz Jakab ural Széchenyi-utczán. 322 1-3 Mandel Ignác előbb P. MAYER FARKAS borkereskedése piacz-utca Nánássy-ház 2137-dik szám alatt, szolgál a legjobb közönséges új- és őrméleki-bakar asztali borokkal, budai, sashegyi, egri és vözlai vörös borokkal, palaczk, itcze és akószáma; - továbbá, kitűnő tokaji borok, a legjobb bel- és küllöldi csemegeborok, francia és magyar pezsgőkkel a legjutányosabb árért. Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek. 227 16-